

ประเภทของภูมิปัญญาด้าน คนตรี วรรณกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญา ภาษิตโบราณ

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

1. เงินอยู่ได้น้ำ คำอยู่ได้ดิน
2. จะจูงก็ไปก่อน จะซ้อนก็ด้วยหลัง
3. เยี้ยะหยั้งหื้อเยี้ยะแต่ดีหลี จะได้เป็นเศรษฐีวันหนึ่ง
4. ยามเมื่อรัก น้ำผักว่าหวาน ยามเมื่อจ้ง น้ำตาลว่าส้ม
5. ยามเป็นดีมีเก้า ป่าสิบป่า ผ่าปุดหลังขาดหน้า น้ำคนเดียวก็น้ำหายไป
6. ทุกข์บ่อกินไผ่ บ่อดำไฟส่องทอง ทุกข์บ่อดินั่งได้หย่อง ปีน้องดูแควน
7. ของกินบ่อดม บ่อดำจับจ้ำ ของกินบ่อดำ บ่อดำกำป้อน
8. หวังกินน้ำห้วยหน้า น้ำฟ้าบ่ไหลลงหอม
9. เว้นหมาหื้อเว้นปอสอก เว้นวอกหื้อเว้นปอวา เว้นคนพาลา บาปบ้าหื้อได้แสนโยชนะ
10. ดีหัวฟาก สนั่นหัวฝา ดีหมาบ่ผ่อหน้าเจ้า
11. อย่าเล่นหมา กระหลาเด็ก
12. อย่าตีทองเยี่ยงฟ้า อย่าจี้ม้าแข่งตะวัน
13. อย่าเล่นกับหมา หมาจางเลียปาก
14. อย่าละตั้งหลังหื้อเป็นหย่อมหญ้า อย่าเอาตั้งหน้าเป็นหอยเป็นเหือน
15. อดเผ็ดกินหวาน อดसानได้ช้า
16. แป้งเหือนตามใจผู้อยู่ แป้งอุ้มตามใจผู้นอน
17. เสียมบ่อดมใส่ด้ามหนัก ๆ กำอุบ่อดมหื้อฟังถี่ ๆ
18. ชอบใจแข็งบ่อดมแน่นใจกำ ชอบใจครุบาบ่อดมชอบใจพระหน้อย
19. จับใจหมี บ่อดิใจผึ้ง จับใจมองเชิง บ่อดมใจเงี้ยว
20. ตุ่มผ้าลายหมาจางเห่า คั่นกำเก่าจางผัดกัน
21. น้ำไหลตวยหนตาง ผีสาบเพื่อกำปาก
22. หัวใจคนไผ่ยังบ่อดม น้ำแม่สมุทรใหญ่กว้างพิลึก ยังหยั่งได้ถึงทราย
23. คนตาดีจูงคนตาบอด คนตาดีไปบ่รอด คนตาบอดต้องจูงไป
24. ตกส่วนเป็นใครหัว ตกส่วนตัวใครให้
25. เยี้ยะก้านบ่อดมเป็นแซง หีบน้ำแก่งเหมือนฟ้าฮ้อง
26. กลัวแต่จางต่าย อายแต่จางต่าว
27. คำปากว่าแต่ ใจในบ่อดม ว่าเองามน้ำใสช่วยหน้า
28. คนหลอกว่าไกล คนใบ้ว่าไกล

29. ไม้โก้นก้านก็เปื้อคนเลียม ขุดเลาะเลียมแก้งนรากแก้ว
30. ฝนตกบ่ฤดูใบไม้ ฝนจี่ฮื้อจะตกมาหยัง
31. บ่มีฝอย หมกก็บ่จี่ บ่มีหนี่ เขาก็บ่ทวง
32. เจ้าก็ว่ายังงาย ขวายก็ว่าแดดออก คำอ้างคนจี่คร้าน
33. บ่มีเงินหมื่น บ่ดีลั่นจูเจ้า บ่มีไก่เต็มเล้า บ่ดีลั่นนายอำเภอ
34. เป็นไพร่หน้อย บ่ดีเล่นการเมือง เป็นฝ่ายเหลือ บ่ดีเล่นกำนันบ้าน
35. มีเงินมีทองพุดจำได้ มีไม้มี่ไรปลูกเฮือนงาม

แหล่งข้อมูล

พ่ออุ้ยกันทะเลน แก้วเทพ

บ้านเลขที่ 75 หมู่ 2 บ้านนาเคียน ตำบลจอมจันทร์ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน